

De lijst van
Violet Sopjes
DAVID VLIETSTRA

Met illustraties van
Yoko Heiligers

Eerste druk, 2024

© 2024 tekst David Vlietstra
© 2024 illustraties Yoko Heiligers

Voor deze uitgave:

© 2024 Uitgeverij J.H. Gottmer / H.J.W. Becht BV,
Postbus 317, 2000 AH Haarlem (e-mail: info@gottmer.nl)
Uitgeverij J.H. Gottmer / H.J.W. Becht BV maakt deel uit van
de Gottmer Uitgevers Groep BV

Omslagontwerp: Yoko Heiligers
Vormgeving: Studio Nico Swanink

ISBN 978 90 257 7890 3
ISBN 978 90 257 7891 0 (e-book)
NUR 283

www.gottmer.nl
www.davidvlietstra.nl
www.yokoheiligers.nl

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde
uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd,
opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar
gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch,
mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op een andere manier,
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Leerling- nummer	Voornaam	Achternaam	Leer- jaar	Huidige status
667	Jamie	Bender	7	Volgt onderwijs
731	Edzo	Bierema	7	Volgt onderwijs
657	Matthijs	Bouwhuis	7	Volgt onderwijs
640	Jenny	Broomans	7	Volgt onderwijs
624	Wytske	Bruinsma	7	Volgt onderwijs
691	Birol	Cengiz	7	Volgt onderwijs
543	Xiomaera	van Dijk	7	Volgt onderwijs
693	Julia	Faber	7	Volgt onderwijs
669	Jamie	Fles	7	Volgt onderwijs
818	Muze	Hoexum	7	Volgt onderwijs
816	Amélie	Jansen	7	Volgt onderwijs
625	Maarten	de Jonge	7	Volgt onderwijs
653	Nonet	van Kammen	7	Volgt onderwijs
647	Bart-Peter	Nusman	7	Volgt onderwijs
679	Manasseh	Ogbonna	7	Volgt onderwijs
645	Disco	Santes	7	Volgt onderwijs
651	Berber	Schilperoort	7	Volgt onderwijs
654	Violet	Sopjes	7	Volgt onderwijs
812	Zhanna	Stel	7	Volgt onderwijs
668	Tomar	de Vries	7	Volgt onderwijs
635	Vesna	Vulović	7	Volgt onderwijs

Een schrift met pinguïns op de voorkant

Stel je eens voor dat je helemaal alleen in een kamer zit, waar het zó donker is dat je geen hand voor ogen ziet. En stel je ook eens voor dat de muren van die kamer helemaal bedekt zijn met schuimrubberen platen om het geluid te absorberen, waardoor je ook niks hóórt. Het is pikdonker en muisstil. Weet je wat er dan gebeurt? Dat zag ik eens op televisie. Dan gaan je hersenen zelf beelden en geluiden verzinnen. Je gaat dingen zien en horen die er helemaal niet zijn. Als een soort droom, denk ik, maar dan terwijl je wakker bent. Dat lijkt me geweldig om te ervaren. Ik ben benieuwd wat mijn hersenen dan voor mij zouden verzinnen.

Toen ik de gordijnen op mijn kamer dichtdeed, was het nog steeds best wel licht. En hoewel ik de deur had gesloten, hoorde ik nog hoe mama beneden

de vaatwasser aan het uitruimen was. Toch hielp dit al een klein beetje om mijn hersenen aan het werk te zetten, een kamer met weinig prikkels. Géén prikkels was beter geweest, maar hier moest ik het mee doen.

Ik pakte het schrift van Ingeborg erbij. Er was net genoeg licht om te kunnen schrijven. Het was de bedoeling dat ik in dit schrift mijn ontmoetingen met mensen ging noteren. Eerlijk gezegd ontmoette ik maar weinig mensen, want ik kwam niet veel buiten. Maar goed, zo nu en dan krijgt zelfs de grootste kluizenaar weleens met andere personen te maken. Een buurvrouw die aanbelt, de moeder van een kind in je klas, de tandarts en natuurlijk de juf. Van Ingeborg moest ik over elke ontmoeting opschrijven wat ik er van tevoren spannend aan vond en of er achteraf gezien ook was gebeurd waar ik bang voor was. Zelf leek me dat een nogal karig verslag en bovendien niet erg opwindend. Daarom besloot ik me niet in te houden met de beschrijvingen van de ontmoetingen die ik had. Ik wilde alles in geuren en kleuren in dit schrift noteren. Wat we deden, wat er gezegd werd, welke lichaamstaal er gebruikt werd en hoe ik me tijdens al die ontmoetingen voelde. Een

soort dagboek moest het worden. Een dagboek van ontmoetingen.

Het schrift had een heleboel pinguïns op de voorkant. Grote en kleine pinguïns, die samen een soort patroon vormden. Het had zesendertig bladzijden met lichtblauwe lijntjes. Een gewoon schrift dus, zoals een taalschrift op school.

Op de voorkant, in dat witte vakje waar je naam hoort, schreef ik: *Ontmoetingen 1*. Ik vermoedde namelijk dat dit schrift snel vol zou zijn en dat ik dan een *Ontmoetingen 2* nodig zou hebben. Ik had gelukkig vijf lege schriften van Ingeborg gekregen.

Ik liep naar de gordijnen, want er piepte nog een klein streepje licht tussendoor, en deed ze helemaal dicht.

Ontmoetingen

1

Jamie Bender ✓

Ik kreeg een fantastisch idee op de dag van onze eerste topografietoets.

We zaten in de toetsopstelling: tafeltjes uit elkaar en met ons gezicht naar het bord. En het moest natuurlijk stil zijn. Ik zat vooraan, vlak bij juf Milly, en ik vroeg waarom er maar tien provincies gevraagd werden, terwijl we er twaalf hadden geleerd. Juf Milly maakte met een vinger tegen haar lippen duidelijk dat dit geen geschikt moment was om vragen te stellen. Ik denk omdat het midden onder de toets was en iedereen zich probeerde te concentreren.

Het voelde niet goed om alle provincies behalve Gelderland en Groningen op te schrijven, en daarom noteerde ik Gelderland en Groningen ook. Ik had ze geleerd, dus dan wilde ik ze ook gebruiken. Ik hoopte dat ik er bonuspunten voor zou krijgen.

Jamie Bender was als eerste klaar, omdat Jamie Bender altijd als eerste klaar is. Ook met omkleden voor gym en ook met knutselen. Zelfs naar de wc gaan doet hij haastig. Ik vermoed dat het iets te maken heeft met zijn plek op de klassenlijst. Misschien is Jamie Bender bang dat er iemand anders bovenaan komt te staan als hij op een dag eens niet de snelste is.

We gebruiken elkaars achternamen normaal gesproken niet, maar we hebben twee Jamies in de klas – Jamie Bender en Jamie Fles – dus voor hen maken we een uitzondering. Op de hele school is verder geen Jamie te vinden, maar wij hebben er twee in onze klas. Dat heb je soms. We hebben ook drie meiden in de klas die alle drie op 9 december jarig zijn en verder die hele maand niemand. Lang niet alles in het leven is netjes verspreid of eerlijk verdeeld.

Met twee van die 9 december-meiden speel ik regelmatig na school. Berber en Jenny, dat zijn mijn vriendinnen, maar met Nonet had ik nog nooit afgesproken.

Hier dacht ik allemaal aan toen Jamie Bender zijn topografietoets inleverde. En opeens kreeg ik het idee

om ook eens met Nonet af te spreken. Zodat ik met alle meiden die op 9 december jarig zijn een keer heb gespeeld. Als een kleine verzameling die compleet wordt. Het was eigenlijk best raar dat ik nog nooit met Nonet had gespeeld, want ze zat al jaren bij me in de klas en ik had geen problemen met haar. Ik bedoel dat ik haar niet irritant vond of zo.

Juf Milly riep me bij haar bureau en ze legde uit dat de toets een ‘steekproef’ was en dat we daarom maar tien van de twaalf provincies hoefden op te schrijven.

‘Weet je wat dat is, een steekproef?’ vroeg ze.

Ik schudde van nee en toen begon ze het uit te leggen. Het kwam erop neer dat er bij topo steeds maar tien steden of landen gevraagd zouden worden, maar omdat je nooit wist welke tien steden of landen, moest je ze toch allemaal leren. Ze zei ook dat ik geen bonuspunten kreeg voor Gelderland en Groningen.

In de pauze vroeg ik Nonet. Ze wilde wel met me spelen, maar ze kon niet.

‘Echt jammer,’ zei ze en het zag eruit alsof ze het meende, alsof het geen smoes was om van me af te zijn.

‘Wat heb je dan?’ vroeg ik voor de zekerheid.
‘Streetdance,’ zei ze zonder aarzelen. ‘Ander keertje?’
‘Prima,’ zei ik.

Aan het einde van de dag, toen de bel ging en iedereen naar de gang stormde, moest ik heel even alleen in het lokaal zijn om iets te doen. Daarom bleef ik nog wat treuzelen en deed ik net alsof ik iets in mijn laasje zocht, maar dat was niet eens nodig, want er was niemand die op me lette. Ik keek door het raam naar buiten en wachtte tot ik juf Milly op het plein zag verschijnen.

De namenlijst van onze klas was door juf met een magneetje op het whiteboard geplakt, vlak bij haar bureau. Ik haalde de lijst eraf, vouwde hem drie keer dubbel en stopte hem in de kontzak van mijn spijkerbroek. Noem je het stelen als diegene zo weer een nieuwe kan uitprinten? Ik vind van niet.

Thuis prikte ik de namenlijst met vier spelden vast op het behang van mijn kamer. Ergens tussen de alfabetposter en mijn boekenkast. Ik deed twee stappen achteruit en keek er tevreden naar. Ik had

natuurlijk ook in mijn netste handschrift zelf alle namen van de kinderen in mijn klas onder elkaar kunnen opschrijven, maar zo’n geprinte lijst ziet er officieel uit en ik houd van officieel. Juf Milly zou hem misschien niet eens missen. Ze keek er bijna nooit op.

In de loop van de dag had ik besloten dat ik niet alleen met alle 9 december-meiden gespeeld wilde hebben, maar met iederéén in mijn klas. Dat was mijn fantastische idee. Ik wilde dit schooljaar met ieder kind in mijn klas een keer gaan spelen, of ik ze nou aardig vond of niet. Met veel klasgenoten had ik natuurlijk al eens gespeeld, met sommigen zelfs al heel vaak, maar ik deed net alsof dat niet zo was en begon gewoon opnieuw. Met een schone lei. Een frisse start.

Toen ik een pen aan een touwtje naast de lijst had gehangen, zodat ik later gemakkelijk vinkjes kon zetten achter de namen van de kinderen met wie ik had afgesproken, kwam mijn moeder mijn kamer binnen.

‘We gaan over een halfuurtje eten.’

Ik knikte en probeerde niet naar de namenlijst

op de muur te kijken, maar ze zag hem toch. Ze liep er nieuwsgierig naartoe, boog zich voorover en bestudeerde de lijst.

‘Xiomaera? Muze? Disco? Wat zijn dit voor namen?’

Als ze eens wat beter had geluisterd als ik over school vertelde, dan had ze iedereen allang gekend.

‘Dat zijn nou mijn klasgenoten, mam.’ Het kan zijn dat ik met mijn ogen rolde, maar dat zag ze niet, want ik stond achter haar.

‘*Volgt onderwijs?*’ las ze ook nog hardop en ik zag dat ze haar hoofd schudde. ‘Was het maar waar.’

Mijn moeder gedraagt zich soms een beetje vreemd als het om school gaat. Volgens mij vindt ze het niet goed dat we zoveel huiswerk en toetsen hebben. Kinderen moeten lekker onbezorgd kunnen spelen, zegt ze vaak. Ze gaat hier regelmatig over praten met de directeur, maar tot nu toe zonder resultaat.

‘Heb je de printer weer uitgedaan?’ vroeg ze.

‘Het is een lijst van school,’ zei ik. ‘We kregen er allemaal eentje van juf.’

Mama keek me op een rare manier aan, alsof ze aanvoelde dat dit niet helemaal waar was.

‘Lieverd...’ begon ze.

Gelukkig maakte ze haar zin niet af.

Jamie Bender was redelijk verbaasd toen ik de volgende dag aan hem vroeg of hij zin had om met mij te gaan spelen, maar hij wilde het wel.

‘Mij best,’ zei hij. ‘Maar hoezo eigenlijk?’

‘Je staat bovenaan mijn lijst,’ zei ik.

Jamie knikte en leek heel tevreden met dat antwoord.

‘Oké, mij best,’ zei hij nog een keer.

Jamie Bender stond niet alleen bovenaan de lijst als je alle namen op alfabetische volgorde zette, maar ook wat betreft populariteit bij de meisjes. Nu ben ik zelf ook een meisje, maar ik gaf niet veel om Jamie Bender. Of nee, ik moet het anders zeggen. Ik vond Jamie Bender erg leuk, maar het was me te druk om hem heen. Er waren al te veel andere meiden met interesse. Ik houd er niet van om met z’n allen ergens van te houden. Toen iedereen ineens Harry Potter-boeken begon te lezen, begon ik er juist niet mee. En toen iedereen in groep 5 Pokémon-kaarten begon te kopen en te ruilen, deed ik zo’n beetje als enige niet mee. Misschien zou ik best van Pokémon of Harry Potter of Jamie Bender kunnen houden, maar ik houd niet van gezwijmel in groepjes. Dan hoeft het van mij al niet meer.

Je ziet weleens dat iemand zijn arm of been in het gips heeft en dat anderen daar dan hun naam op mogen schrijven. Op een dag kwam Jamie Bender op school met een grote pleister op zijn knie. Letterlijk: een pléister. Gingen alle meiden uit de klas eromheen staan om hun naam op die pleister te schrijven. Ten eerste was het een stom idee, omdat de pleister na drie namen vol was, maar het was ook gewoon gênant hoe ze daar stonden te giechelen en te hinniken. Ik hoopte dat niemand mij ooit in zo'n situatie zou betrappen.

Maar goed, Jamie kon er natuurlijk niks aan doen. Hij had er ook niet om gevraagd, al die aandacht en bewondering. Zijn haar zat gewoon toevallig altijd goed. Het grappige was dat het nog nooit in de hoofden van die zwijmelende meisjes was opgekomen om aan Jamie te vragen of hij zin had om te spelen.

Vlak voordat de bel ging, riep ik daarom net iets luider dan nodig was door de klas: 'Hé Jamie, gaan we eigenlijk bij jou of bij mij thuis?'

'Zullen we bij mij?' stelde Jamie voor.

Je had de gezichten van die meiden eens moeten zien!

Ik vond het wel spannend om Jamies ouders te ontmoeten, maar het viel me honderd procent mee. Jamies moeder was namelijk niet eens thuis en Jamies vader was heel aardig.

'Zeg maar Sjon, hoor,' zei hij, toen ik hem meneer Bender noemde.

Hij was ook best knap, soort van. Net als Jamie zelf. Ik denk tenminste dat mijn moeder hem wel een aantrekkelijke man zou vinden.

'Luister Jamie,' zei hij, 'waarom ga je Violet niet even op een ijsje trakteren?'

'Van welk geld?' vroeg Jamie.

Jamies vader pakte zijn portemonnee en gaf hem een tientje, dat snel in Jamie's broekzak verdween.

'Kom mee,' zei Jamie. 'Ik weet waar ze het beste ijs van de wereld verkopen.'

Onderweg had Jamie flink de vaart erin. Alsof hij bang was dat het beste ijs van de wereld bijna uitverkocht was en we het alleen zouden halen als we stevig doorstapten.

'Jamie, wacht eens,' zei ik. Ik wilde hem iets vragen, maar door zijn snelle passen liep ik steeds schuin achter hem. Dat is geen manier om een gesprek te voeren. Volgens Ingeborg kun je voor een goed

gesprek het beste naast elkaar zitten en dezelfde kant op kijken. Of naast elkaar lopen. In ieder geval niet schuin achter elkaar.

Jamie stopte helemaal met lopen.

‘Wat is er?’ vroeg hij.

‘Waarom heb je altijd zo’n haast?’ vroeg ik.

Hij keek me vragend aan.

‘Waarom wil je altijd de eerste zijn? De eerste in de klas om halfnegen, de eerste die zijn toets af heeft, de eerste in de kleedkamer bij gym. Wat is er zo bijzonder aan de kleedkamer? En waarom wil je als eerste omgekleed zijn? De gymles begint pas als de rest ook omgekleed is.’

We begonnen weer met lopen, langzamer nu.

‘Weet je wel hoe leuk het is om als enige in een gigantische gymzaal te zijn? Dat is echt een geweldig gevoel, hoor.’

Ik wist het niet, want ik was altijd een van de laatsten met omkleden, maar ik probeerde het me voor te stellen.

‘Net als verse sneeuw op een winterochtend?’

‘Ja, precies,’ zei Jamie. ‘Ik kan elke keer even helemaal alleen door de zaal rennen. Soms heb ik geluk, dan is zelfs meester Marcel niet te zien. Het

duurt maar een paar seconden, want meestal komt Birol er al snel bij, maar dat geeft niks. Door een lege zaal rennen is echt een stuk leuker dan door een zaal met twintig andere kinderen.’

‘En om halfnegen? Waarom ren je dan altijd als eerste naar het lokaal?’

Jamie dacht even na. ‘Ik denk zodat juf mij dan even als enige ziet. Dan groet ze me en heb ik haar heel even voor mezelf.’

Ik knikte. Dat klonk logisch.

‘Hier is het,’ zei hij. ‘Het beste ijs van de wereld.’

We liepen cafetaria Drieluik binnen. Jamie deed alsof hij dit adresje had gekozen uit tientallen andere ijssalons hier in de buurt, maar Drieluik is de enige snackbar in het dorp en de enige plek waar je schepijs kan halen.

‘Vooral stracciatella is lekker,’ zei hij, terwijl we door het glas van de toonbank naar de smaken stonden te kijken.

Ik was eens op vakantie in Rome met mijn ouders en daar was een ijssalon met honderdvijftig verschillende smaken. Dat stond op de gevel. Toen ik ze ging tellen kwam ik niet verder dan honderdvierendertig, maar dat vond ik niet erg. Het

waren er alsnog een heleboel. Zeker vergeleken met het aantal smaken bij Drieluik. Dat waren er namelijk acht.

‘Hoeveel bolletjes doen we?’ vroeg ik aan Jamie.

Maar voordat Jamie kon antwoorden, werden we ruw aan de kant geduwd door een man met een baard en een lichtbruin T-shirt. Hij kwakte een ijsje op z’n kop op de toonbank.

‘Dit is geen pistache!’ riep hij. ‘Hoe durf je dit voor pistache te verkopen?!’

De snackbarhouder keek net zo verbaasd als wij naar het ijsje op zijn toonbank. Het groene bolletje plat op het glas en het hoorntje stak daar schuin uit omhoog.

‘Wat bedoel je?’ vroeg de man van de snackbar.

‘Dit is geen pistache!’ riep de boze man nog een keer. ‘Dit is gewoon ijs van groene limonade. Als ik pistache bestel, dan verwacht ik ook dat het daarnaar smaakt! Niet alleen dat het dezelfde kleur heeft!’ Hij wees naar het ijsje op de toonbank. ‘Hier is geen pistache aan te pas gekomen! Dit is pure oplichterij!’

Ondanks zijn boosheid sprak hij het woord ‘pistache’ iedere keer heel netjes uit. *Piestassj* zei hij steeds. Met een bekakt Frans accent.